

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 4P/24/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3520201291
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Búliková
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2020:3520201291.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom sudkyňou Mgr. Alenou Búlikovou vo veci starostlivosti súdu o maloletú S. B., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, dieťa matky O. B., rod. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. B. Z., Z. XXX/X, štátny občan SR a otca neuvedeného; za účasti starej matky F. B., rod. Š., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. B. Z., Z. XXX/X, štátny občan SR, v konaní o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd z r u š u j e náhradnú osobnú starostlivosť starej matky nad maloletou S. B., nar. XX.XX.XXXX, vrátane všetkých súvisiacich práv a povinností, nariadenú rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 3P/9/2015-58 zo dňa 28.01.2016.

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Tunajší súd uznesením č.k. 4P/68/2019-15 zo dňa 27.01.2020 začal ex offo konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletú S. B., nar. XX.XX.XXXX.
2. Uznesením č.k. 4P/68/2019-47 zo dňa 07.05.2020 vylúčil na samostatné konanie otázku zrušenia náhradnej osobnej starostlivosti starej matky F. B., nar. XX.XX.XXXX, k maloletej S. B., nar. XX.XX.XXXX, pričom veci bola pridelená spisová značka 4P/24/2020.
3. Maloletá S. bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 3P/9/2015-58 zo dňa 28.01.2016 z dôvodu, že matka maloletej v danom čase nebola schopná zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloletú, ani vytvoriť pre ňu vhodné a stabilné výchovné prostredie. Maloletá S. sa nachádzala v starostlivosti starej matky až do augusta 2019, kedy musela byť neodkladným opatrením nariadeným uznesením tunajšieho súdu č.k. 5PPOm/2/2019-16 zo dňa 08.08.2019, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č.k. 27CoPom/1/2019-39 zo dňa 11.09.2019, dočasne zverená do starostlivosti H. B. X. F. L. B.. Dôvodom bola skutočnosť, že v starostlivosti starej matky o maloletú boli zrejmé určité nedostatky, ako laxný prístup po náleze zbrane, ktorú si maloletá priniesla domov z návštevy u matky, či príležitostné užívanie alkoholu. Hlavným dôvodom, pre ktorý súd pristúpil k nariadeniu neodkladného opatrenia bola skutočnosť, že stará matka opakovane odovzdávala maloletú na stretávanie matke, ktorá nemala vytvorené vhodné podmienky pre riadnu starostlivosť o maloletú. V starostlivosti matky sa maloletá nachádzala opakovane dlhší čas bez toho, aby mala stará matka ako osoba zodpovedná za maloletú informácie o tom, kde sa maloletá nachádza a ako sú zabezpečené jej základné životné potreby, najmä bývanie a stravovanie. Týmto nedôsledným postojom umožňovala stará matka ohrozenie zdravia a zdravého vývoja maloletej.
4. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky, kolízneho opatrovníka, vyjadrením zástupcu akreditovaného subjektu Ú. F. X., oboznámením obsahu spisu, najmä správou kolízneho opatrovníka,

správy H. B. X. F. L. B., výsledkami lustrácií v súdu dostupných registroch, na základe čoho zistil nasledovný stav vecí:

5. Maloletá S. B., nar. XX.XX.XXXX, je dieťaťom matky O. B., rod. B., nar. XX.XX.XXXX a neuvedeného otca.

6. Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 3P/9/2015-58 zo dňa 28.01.2016, súd zveril maloletú S. do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky F. B. a určil matke vyživovaciu povinnosť vo výške 50 Eur mesačne.

7. Uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 5PPOm/2/2019-16 zo dňa 08.08.2019, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č.k. 27CoPom/1/2019-39 zo dňa 11.09.2019, bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bola maloletá S. dočasne zverená do starostlivosti H. B. X. F. L. B..

8. Z výsluchu, ako i správy kolízneho opatrovníka vyplynulo, že dôvodom dočasného zverenia maloletej do starostlivosti starej matky v minulosti bolo najmä to, že matka v tom čase nemala vytvorené stabilné bytové a ekonomické podmienky k starostlivosti o maloletú, často striedala bydlisko a nemala pravidelný príjem, pričom bolo uprednostnené zverenie maloletej do starostlivosti blízkej fyzickej osobe pred inštitucionálnou starostlivosťou. Postupne sa však ukázalo, že stará matka maloletej tiež nedokázala vytvoriť dostatočne bezpečné a stabilné prostredie a tiež požívala alkohol. Pravidlá styku maloletej s matkou boli obojstranne porušované, konfliktné, čo na maloletú nemalo dobrý vplyv. Stará matka nemala často vedomosť, kde sa maloletá s matkou nachádza. Po vyňatí maloletej do dočasnej starostlivosti H. B. X. F. L. B. (ďalej len „H. B.“) uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom o neodkladnom opatrení sp. zn. 5PPOm/2/2019-16 z 08.08.2019, bolo prvoradým cieľom zastabilizovať maloletú pri stretávaní sa s rodinou, pripraviť ju na školskú dochádzku a stanoviť pri jej výchove pravidlá. Bolo preukázané, že maloletá má k matke vytvorenú silnú citovú väzbu, rovnako aj k starej matke, ale pre vzájomné konflikty medzi matkou a starou matkou však muselo byť stretávanie s maloletou striktné upravené, čo sa napokon osvedčilo. Podstatné je, že samotné dočasné umiestnenie maloletej do starostlivosti H. B. vnímala matka maloletej pozitívne, ako šancu upraviť si pomery a dcéru opäť získať do svojej starostlivosti. Plán sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinou bol preto zameraný na podporu úpravy rodinných a sociálnych pomerov matky, i keď spočiatku bola spolupráca s matkou problematická, a to najmä pre jej nedôveru v inštitúcie. Táto počiatočná nedôvera zo strany matky sa postupne stratila, najmä keď pochopila, že jej podpora zo strany inštitúcií ako ÚPSVaR Nové Mesto nad Váhom a H. B. pri úprave pomerov je myslená vážne. Situácia matky maloletej S. v čase umiestnenia maloletej do starostlivosti H. B. bola veľmi zložitá. Nemala zabezpečené stále bývanie, sťahovala sa z miesta na miesto, bola odkázaná na pomoc svojich známych, ktorej sa jej však nie vždy dostalo. Bola bez pravidelného príjmu. Vykazovala znaky obeť obchodovania s ľuďmi a často sa pohybovala v kruhoch ľudí s nie práve najlepšou povestou. Mala skúsenosti s alkoholom ale aj s omamnými látkami. Jej spôsob života bol priamym dôsledkom zlyhania jej vlastného rodinného výchovného prostredia. Matka maloletej bola od 15 rokov veku postupne zverená do X. H. B. X. O. Z., X. L.É. H. O. E. W. F. X. X. W. O. G. E., kde zotrvala až do plnoletosti a ešte nejaký čas ako mladá dospelá. Matka maloletej nemala nikdy žiadne stabilné rodinné zázemie a podporu rodiny, výchovné prostredie sa často menilo, čo sa prejavilo neskôr na jej neusporiadanom spôsobe života. Podstatnú úlohu pri úprave pomerov matky po vyňatí maloletej S. do starostlivosti H. B. zohralo jej zaradenie do programu úpravy rodinných pomerov prostredníctvom M. B. X. E. X. X. Ú. F. X., ku ktorého pracovníckam si matka maloletej vybudovala dôveru a rešpektuje ich. V súčasnosti táto spolupráca funguje na dennej báze, okrem programu úpravy rodinných pomerov s ňou pracujú aj cez niektoré vlastné projekty. Od marca 2020 doteraz spravila matka zásadné zmeny vo svojom živote a úprava pomerov na jej strane s možnosťou prevzatia maloletej do svojej starostlivosti je čoraz viac reálnejšia. Vzdala sa predchádzajúceho spôsobu života, prerušila všetky kontakty súvisiace s jej predchádzajúcou existenciou, postupne si stabilizuje svoju sociálnu situáciu, bývanie, abstínuje (vrátane fajčenia). Učí sa všetko to, čo ju mali kedysi naučiť rodičia a nespravili to - viesť domácnosť, variť, hospodáriť, dodržiavať zdravú životosprávu, komunikovať, učí sa pracovným návykom v rámci pracovnej terapie. Je to náročné, spočiatku to chcela viackrát vzdať, ale ako sama uvádza, robí to všetko kvôli S.. Čaká ju ešte relatívne dlhá cesta, v najbližšom období, napr. potrebuje doriešiť dlhy a exekúcie, doriešiť niektoré záležitosti, ktoré ju dobiehajú z minulosti a v neposlednom rade získať prácu a pravidelný príjem. Nástup do práce už mala dohodnutý v marci 2020, ale deň pred tým vyhlásili núdzový stav a zamestnávateľ ju už nevezal. Tiež spolupracuje so psychologičkou na zvládaní abstinencie, na

sebaovládání, na vyrovnaní sa s traumami z minulosti. Počiatkom letných prázdnin sa začne s matkou pracovať na rozvoji rodičovských zručností vo vzťahu k maloletej S.. Od prijatia maloletej do starostlivosti H. B. je s maloletou v pravidelnom intenzívnom kontakte, ktorý bol počas núdzového stavu kvôli H.-XX zredukovaný na telefonický. Po uvoľnení protiepidemických opatrení sa opäť počíta s pobytmi maloletej v domácnosti matky. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, nepovažujú v súčasnosti za reálne zverenie maloletej naspäť do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, úprava rodinných pomerov na strane matky je zatiaľ úspešná, i keď nie je ukončená. Taktiež zverenie maloletej naspäť do starostlivosti starej matky sa nejaví ako vhodné a pre maloletú prospešné. Stará matka nemá dostatočné rodičovské ani osobnostné kompetencie na zvládnutie ďalšej výchovy maloletej. Až do umiestnenia maloletej v H. B.F. dokázala zvládnuť prakticky len rutinnú starostlivosť o maloleté dieťa, na viac však nemá predpoklady. Vzhľadom k tomu, že maloletá S. má k starej matke a jej partnerovi vytvorený citový vzťah, kontakt s nimi, aj keď obmedzený len na návštevy, resp. telefonický kontakt, bude zo strany H. B. ďalej podporovaný. Máme za to, že najlepším záujmom maloletej je jej zverenie do starostlivosti matky, s ktorou má preukázateľne vytvorený silný citový vzťah. Matka túto skutočnosť nielen verbalizuje, ale vykonáva k tomu zatiaľ úspešné kroky za podpory akreditovaného subjektu. Je zrejmé, že úprava pomerov a preukázanie, že je schopná prevziať zodpovednosť za starostlivosť o maloletú do svojich rúk, bude pre ňu vzhľadom na absolútne žiadnu podporu zo strany rodiny veľmi náročná a bude k tomu potrebovať ešte časový priestor, po ktorý bude maloletá S. v starostlivosti H. B.. Z uvedených dôvodov navrhli, aby Okresný súd Nové Mesto nad Váhom náhradnú osobnú starostlivosť upravenú rozsudkom č. 3P/9/2015-58 z 28.01.2016 zrušil.

9. Zo správy H. B. X. F. L. B. vyplynulo, že maloletá S. bola do ich centra umiestnená dňa 08.08.2019. Nachádza sa v samostatne usporiadanej skupine v G., kde sa veľmi dobre a bez ťažkostí adaptovala. V septembri 2019 začala navštevovať 1. ročník v Základnej škole v G.. V príprave na vyučovanie je snaživá, má pomalšie pracovné tempo. Úlohy si dôsledne plní, vyžaduje si však prítomnosť dospelšej osoby, ktorá ju usmerní. V kolektíve detí je obľúbená, nakoľko je priateľskej a milej povahy. Vo svojom voľnom čase sa rada venuje najmä kresleniu, tancu, spievaniu. Rada sa pekne oblieka a vonkajšiemu vzhľadu venuje zvýšenú pozornosť. S. je zdravá, nenavštevuje žiadnu odbornú ambulanciu. Od začiatku je v pravidelnom kontakte s biologickou matkou, ktorá o ňu prejavuje skutočný záujem. Maloletá S. k nej má vytvorenú citovú väzbu a často ju v rozhovoroch spomína. Matka je pre ňu vzorom, napodobňuje ju v správaní aj vyjadrovaní. Matka prejavuje skutočný záujem o zmenu svojho životného štýlu s perspektívou návratu maloletej S. do jej starostlivosti. V zariadení maloletú kontaktuje pravidelne, najmä telefonicky, keďže vzhľadom na karanténnu situáciu boli osobné návštevy pozastavené. Dňa 29.05.2020 sa uskutočnila prípadová konferencia, kde s matkou nastavili ďalšiu spoluprácu ohľadom jej osobných návštev maloletej S.. V ten istý deň matka v sprievode pracovníčky akreditovaného subjektu, S. v našom zariadení navštívila. Ďalšia návšteva sa zopakovala opäť o týždeň. Matka požiadala Centrum pre deti a rodiny o súhlas s obstaraním mobilného telefónu pre maloletú, aby spolu mohli jednoduchšie komunikovať. Tejto požiadavke bolo vyhovené. V prípade, že budú uvoľnené opatrenia a bude nám umožnené realizovať pobyty detí v rodinnom prostredí, sú plánované pobyty S. v jej domácnosti. Z našej strany podporujeme budovanie ich vzájomného vzťahu. Maloletá S. je v pravidelnom kontakte aj so starými rodičmi, ktorí taktiež o ňu prejavujú záujem. Počas núdzového stavu boli v telefonickom kontakte. Pred týmto obdobím chodili pravidelne na návštevy, S. s nimi absolvovala aj jednodňové pobyty v ich domácnosti, bez nocľahu. Maloletá S. má aj k starým rodičom vytvorený citový vzťah. Má ich rada a teší sa z ich prítomnosti. Nakoľko sa aktuálne rieši možnosť návratu maloletej S. do starostlivosti biologickej matky a maloletá je už dlhodobo zverená do starostlivosti H. B., náhradná osobná starostlivosť starej matky, pani F. B., aktuálne podľa názoru Centra pre deti a rodiny neplní svoj účel. Keďže maloletá S. má k starým rodičom vytvorený vzťah, bude ich vzájomný kontakt formou telefonického a osobného kontaktu podporovaný.

10. Z výsluchu matky vyplynulo, že v súčasnej dobe sa má veľmi dobre. Radikálne zmenila celý svoj život. Prerušila väzby so svojim predošlým prostredím a začala na sebe v rámci programu realizovaného akreditovaným subjektom Ú. F. X. B., aby sa k nej S. mohla vrátiť. Učí sa potrebným zručnostiam, ako je varenie, hospodárenie, obstarávanie bežných záležitostí. Hoci je to niekedy pre ňu veľmi ťažké, aj vzhľadom na jej minulé život, s poskytovanou odbornou pomocou sa jej problémy darí zvládať. Vidí svoje pokroky, čo ju veľmi pozitívne motivuje. Momentálne žije v garsónke, pričom chodí ako dobrovoľník pomáhať do akreditovaného subjektu Ú. F. X.. Pomáha tam so všetkým potrebným, napr. s upratovaním, pri sťahovaní a pod. S pani riaditeľkou chodíva aj do terénu na návštevy rodín. S maloletou S. sa už vídávajú pravidelne. Chodíva za ňou do H. B. X. F. L. B., kde môžu byť spolu už 2 hodiny. Učievajú

sa spolu, hrajú sa, chodievajú spolu von. Dala si okopírovať strany zo šlabikára a učili sa spolu cez telefón. Volávajú si každý deň. Od 30.06.2020 je plánovaný týždenný pobyt malej S. v jej domácnosti a následne v priebehu letných prázdnin idú spolu na tábor organizovaný pre deti a rodičov akreditovaným subjektom Ú. F. X.. Veľmi sa na to obe tešia.

11. Riaditeľka akreditovaného subjektu Ú. F. X., ktorá bola s matkou prítomná na pojednávaní, po všetkých stránkach veľmi vysoko ohodnotila prístup a spoluprácu matky. Napriek veľmi nepriaznivej východiskovej pozícii matky maloletej, vzhľadom na jej predošlé životné skúsenosti a traumy, ako aj absenciu pevných ľudských väzieb v detstve, prebieha sanácia rodinného prostredia matky maloletej veľmi úspešne. U matky je prítomné jednoznačné rozhodnutie radikálne zmeniť svoj život. Momentálne je veľmi nápomocná ako dobrovoľník v ich organizácii, snaží sa rozvíjať potrebné zručnosti v oblasti rodičovstva, vedenia domácnosti, ako aj svoje pracovné návyky. Vzhľadom k ťažkej minulosti matky je to však beh na veľmi dlhú trať, ktorý si bude dlhodobo vyžadovať odbornú pomoc. Doterajšie výsledky matky sú však veľmi nádejné.

12. Stará matka sa na nariadené pojednávanie napriek predvolaniu nedostavila. Dňa 19.05.2020 však zaslala súdu list, v ktorom uviedla, že nesúhlasí s tým, aby maloletá S. bola zverená do starostlivosti cudzích ľudí. Majú ju radi (pozn. aj s manželom), sú s ňou v telefonickom kontakte, posielajú jej balíky. Majú o maloletú záujem.

13. Podľa § 44 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine, náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

14. Podľa § 47 ods. 1 písm. d/ a e/ zák. o rodine, náhradná osobná starostlivosť zaniká
d) právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,
e) právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti.

15. Podľa § 47 ods. 2 zák. o rodine, súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

16. V prejednávanej veci súd vyhodnotil situáciu maloletej S. tak, že v tomto momente pominuli dôvody, pre ktoré by maloletá potrebovala zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti.

17. Sanácia pomerov na strane matky maloletej v tomto momente prebieha veľmi úspešne. Matka riadne spolupracuje s akreditovaným subjektom Úsmev ako dar, ktorý jej aktuálne poskytuje potrebnú odbornú pomoc a podporu. V konaní bolo preukázané, že matka za posledné mesiace absolútne radikálne zmenila svoj životný štýl, pričom všetko podriaďuje tomu, aby získala potrebné rodičovské zručnosti, kvalitné pracovné návyky a bola schopná prevziať maloletú S. do svojej starostlivosti. Matkou dosiahnutá zmena si zaslúži skutočne úprimný obdiv. Keďže starostlivosť milujúceho biologického rodiča je pre dieťa tou najlepšou formou výchovy a v prejednávanej veci je očividné, že matka s maloletou majú k sebe vytvorenú hlbokú citovú väzbu, je v tomto momente potrebné sústrediť sa na podporu matky, ktorá kvôli maloletej bola schopná uskutočniť radikálne zmeny vo vlastnom živote.

18. Na základe vykonaných dôkazov možno konštatovať, že v súčasnej dobe je potrebné zrušiť nariadenú náhradnú osobnú starostlivosť starej matky nad maloletou S., keďže podľa názoru súdu zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená. Medzičasom došlo k radikálnej konsolidácii pomerov na strane matky maloletej, čo pri doterajšom vývoji situácie dáva reálnu nádej, že maloletá S. sa bude v dohľadnom čase môcť vrátiť do osobnej starostlivosti svojej biologickej matky. Súd len pre úplnosť dodáva, že problémy, ktoré sa vyskytli počas realizácie náhradnej osobnej starostlivosti starou matkou, boli takého charakteru, že ani pokiaľ by nedošlo k sanácii pomerov na strane matky maloletej, nebolo by možné maloletú S. ponechať v tejto náhradnej osobnej starostlivosti. Súd má za to, že nie je v schopnostiach starej matky plnohodnotne zvládnuť riadnu starostlivosť o výchovu a bezpečný vývoj maloletej S., preto neexistujú ani z právneho hľadiska dôvody pre ďalšie trvanie náhradnej osobnej starostlivosti starej matky.

19. Z uvedených dôvodov súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

20. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia a to na Okresný súd Nové Mesto nad Váhom (trojmo). O odvolaní bude rozhodovať Krajský súd v Trenčíne.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie v zmysle § 365 ods.1 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods.1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Exekúciu na peňažnú povinnosť (výživné) vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).